

CHUẨN NGHỀ NGHIỆP GIÁO VIÊN TIỂU HỌC MỘT SỐ VẤN ĐỀ VỀ LÝ LUẬN

Phạm Minh Giản¹, Nguyễn Văn Hậu²

¹Khoa Sư phạm Khoa học xã hội, Trường Sư phạm, Trường Đại học Đồng Tháp, Việt Nam

²Học viên cao học, Trường Đại học Đồng Tháp, Việt Nam

Email: nguyenvanhau9120@gmail.com

Tóm tắt: Quản lý đội ngũ giáo viên tiểu học là yêu cầu, đòi hỏi cấp bách của nhà trường tiểu học. Lý luận về những yêu cầu đối với đội ngũ giáo viên tiểu học là cơ sở lý thuyết cho nghiên cứu về quản lý đội ngũ giáo viên tại các trường tiểu học theo chuẩn nghề nghiệp. Bài báo trình bày một số vấn đề lý luận về những yêu cầu đối với đội ngũ giáo viên tiểu học theo chuẩn nghề nghiệp như: Đội ngũ giáo viên tiểu học, vai trò của giáo viên tiểu học và những yêu cầu đối với đội ngũ giáo viên tiểu học theo chuẩn nghề nghiệp trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Đội ngũ, giáo viên, đội ngũ giáo viên tiểu học, theo chuẩn nghề nghiệp

THEORETICAL BASIS FOR PRIMARY SCHOOL TEACHING STAFF ACCORDING TO PROFESSIONAL STANDARDS

Abstract: Managing the primary school teaching staff is an urgent requirement of primary schools. The theory of requirements for the primary school teaching staff is the theoretical basis for research on managing the teaching staff at primary schools according to professional standards. The article presents some theoretical issues on the requirements for the primary school teaching staff according to professional standards such as: Primary school teaching staff, the role of primary school teachers and the requirements for the primary school teaching staff according to professional standards in the current period.

Keywords: Team, teachers, primary school teaching staff, according to professional standards.

Nhận bài: 20/10/2025

Phản biện: 17/11/2025

Duyệt đăng: 21/11/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Chuẩn nghề nghiệp đã trở thành “thước đo” chất lượng giáo viên các trường tiểu học trên cả nước, là một trong những biện pháp để phát triển chất lượng đội ngũ giáo viên, khẳng định vai trò quyết định của nhà giáo trong việc nâng cao chất lượng giáo dục, đáp ứng yêu cầu đổi mới chương trình sách giáo khoa giáo dục phổ thông nói riêng và đổi mới căn bản toàn diện giáo dục và đào tạo nói chung theo các Nghị quyết của Đảng, Quốc hội và Chính phủ. Tuy nhiên để Chuẩn nghề nghiệp này thực sự phát huy tác dụng, những người làm công tác quản lý nhà trường cần phải có những biện pháp quản lý hoạt động đánh giá khách quan, đúng thực trạng năng lực của giáo viên theo chuẩn, đáp ứng yêu cầu đặc thù của từng địa phương.

Giáo viên tiểu học (GVTH) là lực lượng giữ vai trò “nòng cốt” trong giáo dục tiểu học. Nhà giáo nói chung, đặc biệt là GVTH có vị trí, vai trò to lớn đối với sự nghiệp giáo dục-đào tạo của nước nhà. Trong nhà trường tiểu học, giáo viên (GV) là nhân vật trung tâm quyết định chất lượng giáo dục tiểu học. Đội ngũ GVTH có vững mạnh thì nhà trường tiểu học mới phát triển vững mạnh. Cho nên quản lý đội ngũ GVTH là yêu cầu cấp bách của giáo dục-đào tạo tiểu học hiện nay.

Theo tiếp cận về phát triển nguồn nhân lực, công tác quản lý đội ngũ GVTH cần được tăng cường sao cho mỗi nhà trường tiểu học có đủ về số lượng GV, đồng bộ về cơ cấu và mạnh về chất lượng.

Bài viết đề cập đến một trong các vấn đề lý luận cơ bản về phát triển đội GVTH trong giai đoạn hiện nay; đó là những yêu cầu đối với đội ngũ GVTH. Nội dung bao gồm: Đội ngũ GVTH; vị trí, vai trò của GVTH và những yêu cầu đối với đội ngũ GVTH trong giai đoạn hiện nay. Đây được coi là những luận cứ lý thuyết cho những nghiên cứu lý luận và thực tiễn quản lý đội ngũ GVTH.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Đội ngũ giáo viên trường tiểu học theo chuẩn nghề nghiệp

2.1.1. Khái niệm Đội ngũ

Có nhiều cách hiểu khác nhau về đội ngũ.

Nguyễn Lâm (2002) cho rằng đội ngũ là tập thể người trong một tổ chức quy củ”.

Từ điển Bách khoa Việt Nam (2003) quan niệm đội ngũ là “tập hợp số đông người có cùng chức năng hoặc nghề nghiệp tạo thành một lực lượng”.

Hoàng Phê (1994): Đội ngũ là tập hợp gồm số đông người cùng chức năng, nhiệm vụ, nghề nghiệp hợp thành lực lượng hoạt động trong hệ thống (tổ chức) và cùng chung một mục đích nhất định.

Các khái niệm về đội ngũ có điểm chung là: Đội ngũ là một nhóm người được tập hợp lại thành một lực lượng lao động để thực hiện một hay nhiều chức năng trong cùng một lĩnh vực nghề nghiệp, cùng hướng đến các mục tiêu của tổ chức để hoàn thành nhiệm vụ.

Từ đó có thể nói đội ngũ là một tập thể gồm có số đông người có cùng lý tưởng, cùng mục đích, cùng làm theo sự chỉ đạo của tổ chức một cách có hệ thống, có kế hoạch gắn bó với nhau về quyền lợi, vật chất cũng như tinh thần.

2.1.2. Giáo viên tiểu học

Luật giáo dục 2019 quy định nhà giáo làm nhiệm vụ giảng dạy, giáo dục trong các bậc giáo dục tiểu học, giáo dục phổ thông, giáo dục chuyên nghiệp và đào tạo nghề được gọi là giáo viên; nhà giáo giảng dạy bậc cao đẳng trở lên gọi là giảng viên (Quốc Hội, 2019).

Điều lệ trường tiểu học quy định nhiệm vụ của Giáo viên làm nhiệm vụ giảng dạy, giáo dục học sinh trong trường tiểu học và cơ sở giáo dục khác thực hiện chương trình giáo dục phổ thông cấp tiểu học (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2020). Theo đó, Giáo viên tiểu học là nhà giáo tham gia giảng dạy, giáo dục học sinh trong trường tiểu học và cơ sở giáo dục khác thực hiện chương trình giáo dục tiểu học.

2.1.3. Chuẩn nghề nghiệp giáo viên trường tiểu học

Chuẩn nghề nghiệp GVTH là hệ thống phẩm chất, năng lực mà giáo viên cần đạt được để thực hiện nhiệm vụ dạy học và giáo dục học sinh trong các cơ sở giáo dục phổ thông.

Ý nghĩa trong việc đánh giá chuẩn nghề nghiệp giáo viên tiểu học được thể hiện như sau:

Nhằm mục đích để xây dựng, cải thiện đội mới nhiệm vụ và mục tiêu đào tạo, bồi dưỡng giáo viên tại bậc tiểu học

Dựa vào chuẩn nghề nghiệp giáo viên tiểu học mà giáo viên có thể tự chủ động đánh giá về năng lực của chính mình, từ đó đưa ra các phương hướng nâng cao về trình độ chuyên môn, phẩm chất đạo đức, chính trị phù hợp đáp ứng theo yêu cầu của nghề giáo viên.

Thông qua việc đánh giá chuẩn nghề nghiệp giáo viên tiểu học mà phía bên đơn vị nhà trường, trung tâm có thể đưa ra các chính sách, chế độ, quyền lợi để đề xuất khi có giáo viên tiểu học có năng lực về nghề nghiệp, có phấn đấu cố gắng nỗ lực trong công việc

Làm cơ sở để đánh giá giáo viên tiểu học hằng năm theo Quy chế đánh giá xếp loại giáo viên tiểu học và giáo viên phổ thông của Bộ trưởng Bộ Nội vụ, phục vụ công tác quy hoạch, sử dụng và bồi

dưỡng đội ngũ giáo viên tiểu học

Làm cơ sở để đề xuất chế độ, chính sách đối với giáo viên tiểu học được đánh giá tốt về năng lực nghề nghiệp nhưng chưa đáp ứng điều kiện về văn bằng của ngạch ở mức cao hơn (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018).

Như vậy, chuẩn nghề nghiệp giáo viên tiểu học là một hệ thống năng lực, phẩm chất mà yêu cầu giáo viên đạt được trong thực hiện nhiệm vụ dạy học, giáo dục học sinh tại các cơ sở giáo dục tiểu học. Thông qua việc đánh giá tiêu chuẩn nghề nghiệp giáo viên tiểu học mà phía bên đơn vị, nhà trường, trung tâm có thể đưa ra các chính sách, chế độ, quyền lợi để xuất khi có giáo viên tiểu học có năng lực về nghề nghiệp, có phấn đấu cố gắng, nỗ lực trong công việc.

2.2. Những yêu cầu đối với đội ngũ GVTH theo chuẩn nghề nghiệp

Quản lý đội ngũ giáo viên trường tiểu học theo chuẩn nghề nghiệp là hoạt động của chủ thể quản lý/hiệu trưởng gồm xây dựng kế hoạch, tuyển chọn, sử dụng, phát triển, động viên và tạo những điều kiện thuận lợi cho các cá nhân/giáo viên và nhóm/nhóm giáo viên hoạt động có hiệu quả nhằm đạt được những mục tiêu cao nhất của tổ chức/nhà trường, đem đến sự phát triển nghề nghiệp cho các cá nhân/giáo viên và nhờ vậy nâng cao chất lượng dạy học và giáo dục của nhà trường. Từ đó, quản lý đội ngũ GVTH hiện nay phải đáp ứng được các yêu cầu: Yêu cầu về số lượng, yêu cầu về cơ cấu và yêu cầu về chất lượng; Yêu cầu về phẩm chất đạo đức, năng lực, chuyên môn.

2.2.1. Yêu cầu về số lượng

Trong một thế giới khoa học kỹ thuật, công nghệ phát triển vừa mang lại sự biến đổi nhanh trong đời sống xã hội, vừa tạo ra sự chuyển dịch các định hướng giá trị, thì người giáo viên không thể chỉ đóng vai trò truyền đạt tri thức, mà đồng thời phải có khả năng phát triển những cảm xúc, thái độ, hành vi ứng xử của học sinh, đảm bảo cho học sinh làm chủ được và biết ứng dụng hợp lý những tri thức đó.... Vì vậy, số lượng, chất lượng đối với người giáo viên tiểu học hiện nay cần đảm bảo các yêu cầu sau:

Đảm bảo cơ cấu của đội ngũ giáo viên tiểu học về độ tuổi, giới tính, trình độ cũng như chuyên môn. Tỷ lệ GV/HS đúng quy định.

c) Ngoài định mức quy định tại điểm a, điểm b khoản 1 Điều này, mỗi trường tiểu học được bố trí 01 giáo viên làm tổng phụ trách Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh” (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2023).

Đảm bảo về cơ cấu: Mục tiêu của qui hoạch về cơ cấu của đội ngũ giáo viên là tạo ra sự đồng bộ và cân đối đội ngũ giáo viên trong nhà trường tiểu học thể hiện ở độ tuổi, giới tính, trình độ. Trên cơ sở dự báo về nhu cầu của từng ngành nghề đào tạo, chính sách hưu trí, luân chuyển công tác... để xây dựng quy hoạch, tạo ra sự đồng bộ và cân đối cơ cấu đội ngũ giáo viên trong nhà trường, tránh sự hẫng hụt về đội ngũ.

Đội ngũ giáo viên tiểu học được xác định bởi số lớp học và định mức biên chế theo Thông tư 20/2023/TT-BGDĐT, Thông tư hướng dẫn về vị trí việc làm, cơ cấu viên chức theo chức danh nghề nghiệp và định mức số lượng người làm việc trong các cơ sở giáo dục phổ thông và các trường chuyên biệt công lập Trên thực tế, có thể nhận thấy việc triển khai thực hiện đổi mới giáo dục tại các cơ sở giáo dục tiểu học sẽ nảy sinh những vấn đề cần giải quyết như về vấn đề đội ngũ như:

Bổ sung giáo viên dạy môn Ngoại ngữ, môn Tin học và Công nghệ ở những trường chưa có hoặc chưa đủ giáo viên (vì theo CTGDPT 2018 thì các môn Ngoại ngữ, Tin học và Công nghệ là môn học bắt buộc từ lớp 3).

Vấn đề thừa, thiếu giờ đối với giáo viên: khi dạy học 2 buổi/ngày, giáo viên chủ nhiệm có thể sẽ thừa giờ; với các trường có ít lớp, giáo viên dạy môn Âm nhạc Mỹ thuật, Tin học và Công nghệ có thể bị thiếu giờ.

Xu thế giảm sĩ số học sinh/lớp đảm bảo theo quy định nhằm nâng cao chất lượng dạy học/giáo dục có thể làm số lớp tăng từ đó số lượng giáo viên tăng.

Hiệu trưởng trường tiểu học khi xây dựng kế hoạch phát triển đội ngũ GV cần thiết cho nhà trường dựa trên một số các yếu tố cơ bản như:

Dự báo số lượng học sinh của trường, từ đó dự tính được nhu cầu về số lượng giáo viên cho mỗi năm học và 5 năm tiếp theo.

Số lượng giáo viên, nhân viên hiện có của nhà trường theo độ tuổi, giới tính, trình độ chuyên môn nghiệp vụ... để có thể dự báo được số giáo viên, nhân viên sẽ nghỉ hưu, nghỉ chế độ... để lập kế hoạch xin bổ sung giáo viên

Một số các yếu tố đặc thù khác của từng nhà trường như yếu tố vùng miền, loại hình trường... để đảm bảo cân đối số lượng giáo viên cho việc thực hiện nhiệm vụ giáo dục được giao.

2.2.2. Yêu cầu về cơ cấu

Trong hoạt động quản trị nhân sự đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục, hiệu trưởng trường tiểu học

không chỉ quan tâm về mặt số lượng mà còn cần phải quan tâm đến vấn đề cơ cấu đội ngũ trong nhà trường. Các nội dung cơ bản gồm:

Cơ cấu giáo viên giảng dạy theo môn: là tổng thể tỷ lệ giáo viên của các môn học. Những thay đổi trong CTGDPT (Chương trình giáo dục phổ thông) 2018 sẽ dẫn tới những thay đổi về cơ cấu chuyên môn của giáo viên trong nhà trường. Đây là vấn đề mà hiệu trưởng trường tiểu học cần lưu tâm để có những biện pháp thích hợp đảm bảo cơ cấu chuyên môn hợp lý của của đội ngũ giáo viên, tránh tình trạng vừa thừa, vừa thiếu giáo viên trong nhà trường.

Cơ cấu về trình độ được đào tạo: là sự phân chia đội ngũ giáo viên theo tỷ lệ của trình độ được đào tạo theo quy định hiện hành. Việc xác định cơ cấu trình độ hợp lý làm cơ sở cho việc tổ chức đào tạo, bồi dưỡng cũng như tự bồi dưỡng về chuyên môn nghiệp vụ đặc biệt là phát triển năng lực nghề nghiệp đáp ứng yêu cầu thực hiện đổi mới giáo dục.

Cơ cấu về độ tuổi và thâm niên nghề nghiệp: phân tích ĐNGV theo độ tuổi nhằm xác định cơ cấu đội ngũ theo từng nhóm tuổi.

Cơ cấu về giới tính: xem xét cơ cấu về giới tính của đội ngũ GV, NV, CBQL để có kế hoạch phân công, sử dụng, đào tạo, bồi dưỡng từng cá nhân. Một trường tiểu học chỉ toàn nam giới hoặc chỉ toàn nữ giới có một số thuận lợi nhưng có thể đem đến những bất lợi riêng trong công tác tổ chức.

2.2.3. Yêu cầu về chất lượng

Trong quản trị nhân sự đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục, hiệu trưởng trường tiểu học không chỉ quan tâm đến số lượng mà phải đặc biệt chú trọng cơ cấu đội ngũ. Cơ cấu hợp lý là tiền đề để tổ chức dạy học hiệu quả, triển khai CTGDPT 2018 và thực hiện các mục tiêu giáo dục toàn diện.

Về cơ cấu giáo viên giảng dạy theo môn, đây là tổng thể tỷ lệ giáo viên các môn trong nhà trường. Những thay đổi của Chương trình GDPT 2018 kéo theo yêu cầu điều chỉnh cơ cấu chuyên môn giáo viên. Hiệu trưởng cần theo dõi sát nhu cầu môn học, dự báo nguồn lực, bố trí, tuyển dụng, chuyển chuyển hoặc bồi dưỡng phù hợp, tránh tình trạng “thừa – thiếu cục bộ”, nhất là các môn mới, tích hợp hoặc tự chọn.

Về cơ cấu trình độ đào tạo, việc phân loại đội ngũ theo trình độ chuyên môn là căn cứ để xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng, tự bồi dưỡng, đặc biệt gắn với phát triển năng lực nghề nghiệp, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục. Cơ cấu trình độ hợp lý giúp nhà trường chủ động chuẩn hóa và nâng chuẩn đội ngũ theo lộ trình.

Về cơ cấu độ tuổi và thâm niên, phân tích đội ngũ theo nhóm tuổi giúp hiệu trưởng thấy được sự cân bằng giữa giáo viên trẻ – trung niên – lớn tuổi, qua đó có kế hoạch kế thừa, luân chuyển, quy hoạch tổ trưởng, cốt cán chuyên môn. Cơ cấu hợp lý góp phần tạo sự ổn định, phát triển bền vững đội ngũ.

Về cơ cấu giới tính, cần xem xét tỷ lệ giáo viên, nhân viên, cán bộ quản lý nam – nữ để phân công, sử dụng, đào tạo, bồi dưỡng phù hợp. Một trường chỉ toàn nam hoặc toàn nữ có thuận lợi nhất định nhưng cũng nảy sinh khó khăn trong tổ chức hoạt động giáo dục, sinh hoạt tập thể, công tác chủ nhiệm... Do đó, hiệu trưởng cần chủ động điều chỉnh cơ cấu giới trong quy hoạch, tuyển dụng, phân công.

Về yêu cầu chất lượng, chất lượng giáo dục tiểu học trước hết thể hiện qua chất lượng đội ngũ GVTH. Đội ngũ này là nhân tố quyết định sự thành bại của nhà trường, nên tăng cường chất lượng GVTH là nhiệm vụ trung tâm trong quản lý nhân sự. Theo tiếp cận nhân cách nhà giáo, GVTH phải có phẩm chất và năng lực đáp ứng yêu cầu mới, “vừa hồng vừa chuyên”, phù hợp sứ mệnh giáo dục tiểu học.

Chất lượng GVTH được ràng buộc bởi hai nhóm chuẩn:

Thứ nhất, đáp ứng chuẩn đào tạo. Điều 72 Luật Giáo dục 2019 quy định giáo viên tiểu học phải có bằng cử nhân trở lên. Thông tư 02/2021/TT-BGDĐT nêu rõ: giáo viên tiểu học hạng II phải có bằng cử nhân ngành đào tạo giáo viên tiểu học; trường hợp chưa đủ thì phải có bằng cử nhân chuyên ngành phù hợp kèm chứng chỉ bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm. Thông tư 08/2023/TT-BGDĐT cho phép giáo viên có bằng cử nhân sư phạm hoặc cử nhân kèm chứng chỉ sư phạm được phân công dạy môn khác chuyên ngành nếu được đánh giá đạt năng lực; khi đó vẫn được bổ nhiệm, xếp lương, thăng hạng theo quy định. Đây là cơ sở pháp lý để hiệu trưởng xây dựng kế hoạch chuẩn hóa, nâng chuẩn đội ngũ.

Thứ hai, đáp ứng Chuẩn nghề nghiệp GVTH. Chuẩn nghề nghiệp (Bộ GD&ĐT, 2018) là hệ thống phẩm chất, năng lực GVTH cần đạt để thực hiện tốt nhiệm vụ chăm sóc, giáo dục trẻ. Chuẩn gồm 5 tiêu chuẩn và 15 tiêu chí:

- Phẩm chất nhà giáo (tiêu chí 1: đạo đức nhà giáo; 2: phong cách nhà giáo): yêu cầu tuân thủ quy định, rèn luyện đạo đức, chia sẻ kinh nghiệm, xây dựng hình ảnh nhà giáo mẫu mực.

- Phát triển chuyên môn, nghiệp vụ (tiêu chí 3–7): GV phải phát triển chuyên môn bản thân; xây dựng kế hoạch dạy học theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực; sử dụng phương pháp, hình thức dạy học mới; kiểm tra, đánh giá theo định hướng phát triển năng lực; tư vấn, hỗ trợ học sinh.

- Xây dựng môi trường giáo dục (tiêu chí 8–10): tạo dựng văn hóa nhà trường, thực hiện dân chủ, xây dựng trường học an toàn, phòng chống bạo lực.

- Phát triển mối quan hệ nhà trường – gia đình – cộng đồng (tiêu chí 11–13): hợp tác với cha mẹ học sinh và các bên liên quan trong dạy học, giáo dục đạo đức, lối sống.

- Sử dụng ngoại ngữ/tiếng dân tộc và CNTT (tiêu chí 14–15): sử dụng ngoại ngữ hoặc tiếng dân tộc khi cần; ứng dụng CNTT, khai thác, sử dụng thiết bị công nghệ trong dạy học và giáo dục.

Như vậy, trong quản trị nhân sự, hiệu trưởng phải đồng thời đảm bảo cơ cấu đội ngũ hợp lý và nâng cao chất lượng đội ngũ theo chuẩn đào tạo, chuẩn nghề nghiệp; đó là điều kiện tiên quyết để thực hiện thành công đổi mới giáo dục tiểu học hiện nay.

2.2.4. Yêu cầu về phẩm chất đạo đức, năng lực, chuyên môn

Theo Thông tư 20/2018/TT-BGDĐT (Chuẩn nghề nghiệp giáo viên cơ sở giáo dục phổ thông, bao gồm giáo viên tiểu học), yêu cầu về phẩm chất đạo đức, năng lực và chuyên môn của giáo viên tiểu học cần:

(1) Phẩm chất đạo đức, phẩm chất nghề nghiệp và trách nhiệm công dân

GVTH phải chấp hành chủ trương, đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước, quy định của ngành và nhà trường; sống trung thực, lành mạnh, giữ gìn phẩm chất, danh dự, uy tín nhà giáo; yêu nghề, tận tụy, có ý thức kỷ luật và tinh thần trách nhiệm cao. Giáo viên cần thương yêu, tôn trọng, đối xử công bằng với học sinh; có tinh thần đoàn kết, hợp tác với đồng nghiệp. Đồng thời, họ phải là tấm gương mẫu mực về đạo đức và phong cách nhà giáo, biết tự học, tự rèn luyện, chia sẻ kinh nghiệm, hỗ trợ đồng nghiệp trong rèn luyện phẩm chất nghề nghiệp.

(2) Kiến thức, kỹ năng chuyên môn – nghiệp vụ

GVTH cần có kiến thức vững chắc về chương trình, sách giáo khoa, mục tiêu giáo dục tiểu học, các môn học và hoạt động giáo dục; hiểu biết về đường lối, chính sách phát triển giáo dục tiểu học của cả nước và địa phương. Giáo viên phải nắm được dạy học phân hóa, dạy học tích hợp, kiểm tra

– đánh giá theo phẩm chất, năng lực, biết sử dụng kết quả đánh giá để điều chỉnh hoạt động dạy học. Đồng thời, họ cần ứng dụng thành thạo công nghệ thông tin, khai thác thiết bị dạy học hiện đại, sử dụng ngoại ngữ hoặc tiếng dân tộc (khi có yêu cầu), có kỹ năng phát triển chương trình giáo dục nhà trường, xây dựng môi trường học tập an toàn, phòng chống bạo lực học đường.

(3) Năng lực dạy học, giáo dục, hoạt động xã hội và phát triển chuyên môn

GVTH phải nắm vững kiến thức chuyên môn, đặc điểm tâm sinh lý học sinh tiểu học; có kỹ năng lập kế hoạch, soạn giáo án, lựa chọn và tổ chức hoạt động học phù hợp; biết tự học, tự bồi dưỡng, nghiên cứu khoa học sư phạm ứng dụng để nâng cao chất lượng dạy học. Về hoạt động xã hội, giáo viên là “mắt xích” kết nối nhà trường – gia đình – cộng đồng, cần có năng lực hợp tác, chia sẻ trách nhiệm trong tổ/nhóm chuyên môn; tổ chức hoạt động ngoại khóa, trải nghiệm; giao tiếp hiệu quả với học sinh, cha mẹ học sinh. Về phát triển chuyên môn, giáo viên phải chủ động tham gia các khóa bồi dưỡng, biết khai thác tài liệu, nguồn học liệu mở; tự nghiên cứu, ứng dụng kết quả vào thực tế dạy học; tích cực tham gia sinh hoạt chuyên môn trong và ngoài nhà trường.

(4) Năng lực tham gia phát triển nhà trường

GVTH vừa là lực lượng nòng cốt thực hiện chiến lược phát triển nhà trường, vừa là “đại sứ” quảng bá hình ảnh nhà trường tới cộng đồng. Họ cần có khả năng hỗ trợ, bồi dưỡng đồng nghiệp; kết nối nhà trường với phụ huynh, tổ chức xã hội; tham gia khai thác, huy động nguồn lực phục vụ mục tiêu phát triển.

Để xây dựng đội ngũ GVTH “đủ số lượng, đồng bộ cơ cấu, mạnh chất lượng”, công tác quản lý đội ngũ trong các trường tiểu học cần được triển khai theo tiếp cận phát triển nguồn nhân lực, gắn chặt với quy hoạch, bồi dưỡng, sử dụng và đánh giá giáo viên theo chuẩn nghề nghiệp hiện hành.

III. KẾT LUẬN

Muốn nghiên cứu và thực thi công tác quản lý đội ngũ GVTH theo chuẩn nghề nghiệp cần có cơ sở lý thuyết về quản lý đội ngũ GVTH. Những yêu cầu đối với đội ngũ GVTH là một trong những cơ sở lý thuyết đó. Ngoài nêu vấn đề, nội dung bài viết đã tập trung trình bày một số vấn đề lý luận cơ bản về những yêu cầu đối với giáo viên tiểu học với hy vọng góp phần định hướng cho những nghiên cứu về quản lý đội ngũ GVTH trong bậc giáo dục tiểu học hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Ban chấp hành TW Đảng Cộng sản Việt Nam. (2013). Nghị quyết hội nghị trung ương VIII khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo.

Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2020). Điều lệ trường tiểu học (Ban hành kèm theo Thông tư số 28/2020/TT-BGDĐT ngày 4 tháng 9 năm 2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo).

Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018). Chuẩn nghề nghiệp giáo viên tiểu học (Ban hành kèm theo Thông tư số 20/2018/TT-BGDĐT ngày 22/8/2018 của Bộ Giáo dục và Đào tạo).

Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2021). Thông tư số 02/2021/TT-BGDĐT của Bộ Giáo dục và Đào tạo: Quy định mã số, tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp và bổ nhiệm, xếp lương viên chức giảng dạy trong các trường tiểu học công lập 02/2021/TT-BGDĐT, ngày 02 tháng 02 năm 2021.

Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2023). Thông tư hướng dẫn về vị trí việc làm, cơ cấu viên chức theo chức danh nghề nghiệp và định mức số lượng người làm việc trong các cơ sở giáo dục phổ thông và các trường chuyên biệt công lập số 20/2023/TT-BGDĐT, ngày 30 tháng 10 năm 2023.

Hội đồng quốc gia chỉ đạo biên soạn Từ điển Bách khoa Việt Nam. (2003). *Từ điển Bách khoa Việt Nam*. Nxb Từ điển Bách khoa: Hà Nội.

Quốc Hội. (2019). Luật Giáo dục (Ban hành kèm theo Luật số: 43/2019/QH14, ngày 14 tháng 6 năm 2019).

Phê, H. (1994). *Từ điển tiếng Việt*, Nxb Giáo dục.